

ЗАВЕРЮХА М. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри аграрного, земельного та екологічного права

РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ПРИРОДООХОРОННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ЛІСОВИХ ВІДНОСИН

Актуальність обраної теми обумовлена визначенням ролі громадських природоохоронних організацій, що здійснюють свою діяльність у сфері охорони лісів та лісових ресурсів. Складний характер правовідносин щодо охорони лісів, лісових ресурсів та земель лісгосподарського призначення в багатьох випадках потребує усунення існуючих прогалин у науці права та проведення комплексного дослідження цих питань, що обумовило обрання даної теми.

Участь громадських природоохоронних організацій у сфері лісових відносин є важливим підґрунтям у сфері забезпечення охорони, захисту, використання та відтворення лісів. Її правовою основою є ст. 36 Конституції України (Конституція України: прийнята 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30), відповідно до якої громадяни України мають право на свободу об'єднання в громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, в тому числі і екологічних.

Право громадян України на об'єднання в громадські природоохоронні формування передбачено також ст. 9 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1991. — № 41). Стаття 10 цього ж Закону в якості гарантії екологічних прав громадян називає участь громадських об'єднань та громадян у діяльності щодо охорони навколишнього природного середовища.

Роль громадськості в реалізації своїх законних екологічних інтересів неодноразово виступала ключовим питанням міжнародних актів, участь у яких брала Україна. В світі вже існує розгалужена система контролю за станом природного середовища, екологічною освітою та вихованням населення і передусім молоді. Отже, належне забезпечення участі громадськості у вирішенні проблем охорони навколишнього природного середовища в цілому та окремих його елементів є нагальною потребою.

Екологічна ситуація в Україні та зростання свідомої активності населення обумовили те, що в нашій державі діє близько 500 громадських об'єднань. Серед них більшість регіональних, міських, тобто таких, що діють на якійсь певній території, а також всеукраїнські: Українське товариство охорони природи, асоціація «Зелений світ», Національний екологічний центр, Українська екологічна академія наук, Всеукраїнська

Екологічна ліга тощо (Макаренко О. Ю. Роль громадських природоохоронних організацій у сфері охорони надр України // Часопис Київського університету права, 2013, с. 230).

Відповідно до ст. 96 Лісового кодексу України громадські природоохоронні організації у сфері лісових відносин мають право:

- брати участь у розробці планів, програм, пов'язаних з охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів;
- вільного доступу до інформації про стан лісів та ведення господарства в них;
- брати участь у заходах міжнародних неурядових організацій з питань охорони та відтворення лісів;
- вносити пропозиції щодо розроблення нормативно-правових актів з питань ведення лісового господарства та внесення змін до них;
- оскаржувати в установленому законом порядку рішення про відмову чи несвоєчасне надання за запитом інформації про стан лісів або неправомірне відхилення запиту та його неповне задоволення.

Діяльність громадських природоохоронних організацій у сфері лісових відносин здійснюється відповідно до закону на основі їх статутів (Лісовий кодекс України: затверджений Законом України від 21 січня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 17).

Участь громадськості у сфері лісових відносин реалізується через повноваження громадських організацій і об'єднань, що виконують екологічні функції, передбачені статтею 21 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Громадські природоохоронні організації мають право вносити пропозиції щодо розроблення нормативно-правових актів з питань ведення лісового господарства та внесення змін до нього. Зокрема, відповідно до Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 18 грудня 2003 року (Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля: наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 18 грудня 2003 року // Офіційний вісник України. — 2004. — № 6) громадські природоохоронні організації залучаються до вирішення питань, що справляють чи можуть справляти негативний вплив на стан довкілля, в тому числі лісові ресурси. До їх повноважень віднесено розробку пропозицій щодо поліпшення охорони, захисту, використання та відтворення лісів для внесення до міжнародних, державних, регіональних планів дій, стратегій, інших документів, в тому числі нормативно-правових актів з питань ведення лісового господарства.

Враховуючи вищевикладене слід зазначити, що діяльність громадських організацій має великий вплив на здійснення захисту, використання та відтворення лісів. Уряд має розробити спеціальні механізми,

за допомогою яких громадські організації могли б ефективно здійснювати свої повноваження, а також стимулювати їх розвиток задля ефективного захисту та охорони природи. Держава повинна сприяти тому, щоб громадські природоохоронні організації зайняли належне їм місце, сприяти поширенню серед населення інформації щодо ролі таких організацій у суспільстві. Природоохоронні організації повинні стати провідником демократичних ідей у спілкуванні суспільства з владою.

КАРАХАНЯН К. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри аграрного, земельного та екологічного права

НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО НАДАННЯ ЗЕМЕЛЬ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ

Актуальність теми дослідження зумовлена, перш за все, тим, що чинне земельне законодавство зазнало докорінних змін в правовому регулюванні питань надання земельних ділянок, в тому числі й на конкурентних засадах. Насамперед, це торкнулося норм, що визначають коло земель, які підлягають продажу на аукціонах. Так, було розширено перелік земельних ділянок державної та комунальної власності, що відчужуються поза торгами.

Отже, згідно з п. 23 ч. 2 ст. 134 Земельного кодексу, новою підставою, яка виключає можливість проведення земельних торгів, є надання в оренду земельних ділянок індустріальних парків керуючим компаніям цих індустріальних парків. Законом України «Про індустріальні парки» від 21 червня 2012 року визначаються правові та організаційні засади створення і функціонування індустріальних парків на території України з метою забезпечення сталого економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності територій, активізації інвестиційної діяльності, створення нових робочих місць, розвитку сучасної виробничої та ринкової інфраструктури. Так, відповідно до вказаного Закону, індустріальний (промисловий) парк — це визначена ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації облаштована відповідною інфраструктурою територія, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері промислового виробництва, а також науково-дослідну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікацій на умовах, визначених цим Законом та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку.